

i en blivende fastlæggelse af pagtens principper. *Frankrig* var enig heri, men advarede imod at definere principperne for præcist, idet modsætningerne i opfattelserne af de forskellige principper herved blot ville blive for åbenbare.

Om de enkelte folkeretlige principper kan anføres:

1. Undladelse af magtanvendelse i internationale forhold.

Medens alle var enige om det tilgrundliggende forbud mod væbnet magt, var der ikke enighed om, hvorvidt forbudet omfattede irregulære og frivillige styrker, om forbudet inkluderede krænkelser af internationale demarkationslinier foruden varige grænser, og om politisk eller økonomisk pression var tilladt. Sverige, som er medlem af særudvalget, foreslog en konstatering af, at væbnet pres med det formål at true en stats territoriale integritet eller politiske uafhængighed var ulovlig i henhold til pagtens art. 2, stk. 4 (hvorved problemerne om selvforsvar og bistand til „befrielseskrige“ blev udeladt fra forbudet mod magtanvendelse), medens visse nøjere definerede typer politisk og økonomisk pres er forbudt i henhold til princippet om ikke-indblanding.

2. Fredelig bilæggelse af tvister.

Den tilvejebragte enighed om dette princip blev fra alle sider hilst med tilfredshed; det var i lyset af den i juli 1966 afsagte dom i Sydvestafrika-spørgsmålet bemærkelsesværdigt, at ikke blot vestlige lande, men også f. eks. Nigeria, Libanon, Ceylon og Jamaica beklagede, at der i særudvalgets formulering af princippet ikke henvises til Den internationale Domstol.

3. Forbudet mod indblanding i andre staters indre anliggender.

Drøftelserne drejede sig først og fremmest om, hvorvidt den næsten enstemmigt vedtagne ikke-indblandingsdeklaration (res. 2131 (XX)) skulle lægges til grund for den folkeretlige fastlæggelse af princippet, hvilket krævedes fra østeuropæisk og latinamerikansk side og af de fleste afro-asiatiske lande. Fra vestlig side betegnede deklARATIONEN som et politisk manifest, der ikke kunne præjudicere udarbejdelsen af en folkeretlig principdeklaration. Sverige fore-

slog uoverensstemmelsen løst ved, at særudvalget i fremtiden undlod at forny diskussionen om ikke-indblandingsdeklarationens retlige natur, men rent faktisk tog deklARATIONEN i betragtning ved fastlæggelsen af princippet juridiske indhold.

4. Staters suveræne lighed.

Den i særudvalget opnåede enighed om dette princip blev hilst velkommen, skønt enigheden ikke omfattede alle sider af spørgsmålet, navnlig ikke problemerne om staters suverænitet over deres naturrigdomme. Imidlertid var der gode udsigter til at nå til enighed herom på særudvalgets næste mødesamling, også henset til den samtidig af 2. udvalg anbefalede og i plenarforsamlingen vedtagne resolution 2158 om samme emne.

5. Staternes pligt til at samarbejde i overensstemmelse med FN-pagten.

Den manglende enighed i særudvalget om dette princip, der bl. a. angik spørgsmålet, om pligten alene omfattede FNs medlemmer eller alle stater, skyldtes snarere tidsnød end alvorlige uoverensstemmelser. Meningsforskellene skulle formentlig kunne udjævnes under særudvalgets kommende møder, og et enigt krav om internationalt samarbejde kunne få værdi som en verdensomspændende solidaritetserklæring.

6. Folkenes ligeberettigelse og selvbestemmelse.

Særudvalget havde heller ikke haft tilstrækkelig tid til formuleringen af dette princip. Et af de udestående problemer var spørgsmålet om, hvorvidt princippet alene finder anvendelse på kolonibefolkninger eller også på undertrykte folkeslag og mindretal i øvrigt, samt om retmæssigheden af befrielseskrige og støtte hertil.

7. Staternes forpligtelse til i god tro at opfylde indgåede forpligtelser.

Der var enighed om, at hele den folkeretlige lære om traktater hviler på staternes pligt til at holde indgåede aftaler. Derimod var der uenighed om, hvorvidt ulige traktater og ikke frivilligt indgåede traktater var gyldige. Medens USA og Storbritannien ønskede dette problem behandlet på den internationale konference til afslutning af en konvention om traktatretten (jfr. dags-